

[Strona Główna](#) > ... > [Wszczęcie Postępowania Sądowego](#) > [Gdzie i jak](#) > [Prawo Którego Kraju Zostanie Zastosowane?](#) > Hungary

Prawo którego kraju zostanie zastosowane?

Autor treści:

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Źródła obowiązujących przepisów

1.1 Przepisy krajowe

Kwestię prawa właściwego reguluje ustawa nr XXVIII z 2017 r. Prawo prywatne międzynarodowe („ustawa nr XXVIII z 2017 r.”). Przepisy te mają jednak zastosowanie wyłącznie wówczas, gdy akt prawny Unii Europejskiej ani umowa międzynarodowa nie zawierają przepisów dotyczących prawa właściwego.

1.2 Wielostronne konwencje międzynarodowe

Informacje na ten temat można znaleźć głównie na stronie internetowej [Haskiej Konferencji Prawa Prywatnego Międzynarodowego](#).

1.3 Główne konwencje dwustronne

- [Umowa między Węgrami a Czechosłowacją o pomocy prawnej](#)
- [Umowa między Węgrami a Jugosławią o pomocy prawnej](#)
- [Umowa między Węgrami a Rumunią o pomocy prawnej](#)

2 Wdrożenie norm kolizyjnych

2.1 Czy istnieje obowiązek stosowania przez sąd norm kolizyjnych z urzędu?

Tak.

2.2 Odesłanie

Jeżeli zastosowanie ma prawo obce, stosuje się przepisy prawa materialnego tego prawa obcego bezpośrednio regulujące przedmiotową kwestię. Jeżeli właściwe prawo obce ustalono w oparciu o łącznik obywatelstwa, a prawo to odsyła z powrotem do prawa węgierskiego, zastosowanie mają przepisy węgierskiego prawa materialnego, zaś gdy prawo obce odsyła do prawa państwa trzeciego, zastosowanie ma prawo materialne tego państwa trzeciego.

2.3 Zmiana łącznika

Wszelkie zmiany łączników służących ustaleniu prawa właściwego mają wpływ na stosunki prawne, które w sposób skuteczny powstały zgodnie z prawem właściwym przed zmianą, wyłącznie wówczas, gdy zostało to wyraźnie przewidziane w ustawie nr XXVIII z 2017 r.

2.4 Wyjątki od normalnego stosowania norm kolizyjnych

Jeżeli stosowanie prawa obcego uznane za właściwe na podstawie przepisów ustawy nr XXVIII z 2017 r. jest sprzeczne z węgierskim porządkiem publicznym, tj. w danej sprawie spowodowałoby oczywiste i poważne naruszenie podstawowych wartości i zasad konstytucyjnych węgierskiego systemu prawnego, wówczas takiego prawa nie można stosować. Jeżeli nie można w inny sposób uniknąć naruszenia porządku publicznego, w miejsce pominiętego przepisu prawa obcego stosuje się prawo węgierskie.

Bez względu na prawo regulujące daną kwestię należy bezwzględnie stosować te przepisy prawa węgierskiego, których nadrzędny charakter jasno wynika z ich treści i celu (przepisy bezwzględnie obowiązujące). Zastosowanie przepisów bezwzględnie obowiązujących przewidzianych w prawie innych państw można rozważyć wyłącznie wówczas, gdy stosunek prawny jest z nimi ściśle związany i gdy przepisy te mają decydujące znaczenie dla oceny stanu faktycznego.

2.5 Stwierdzenie prawa obcego

Sąd z urzędu ustala treść prawa obcego, korzystając z wszelkich niezbędnych środków. Sąd może zwrócić się do organów państwa trzeciego na podstawie umowy międzynarodowej oraz uwzględnić informacje przekazane przez strony lub zasięgnąć opinii biegłych. Sąd może również zwrócić się w tym celu do Ministra Sprawiedliwości.

Jeżeli w rozsądnych ramach czasowych nie można ustalić treści prawa obcego, zastosowanie ma prawo węgierskie. Jeżeli na podstawie prawa węgierskiego nie można ocenić okoliczności faktycznych sprawy, stosuje się prawo obce najbliższe prawu właściwemu.

Minister Sprawiedliwości wydaje zaświadczenia dotyczące węgierskiego prawa i orzecznictwa do celów wykorzystania za granicą.

3 Normy kolizyjne

3.1 Zobowiązania umowne i akty prawne

Przepisy ustawy nr XXVIII z 2017 r. mają zastosowanie do stosunków prawnych, które nie podlegają [rozporządzeniu \(WE\) nr 593/2008 \(rozporządzenie Rzym I\)](#).

Prawem właściwym dla umowy jest prawo wybrane przez strony w odniesieniu do całej umowy lub jedynie jej części. Jeżeli prawo właściwe nie zostało wyraźnie wybrane, musi ono wynikać *expressis verbis* z postanowień umowy lub okoliczności sprawy. Wyboru prawa właściwego należy dokonać przed upływem terminu wyznaczonego przez sąd na pierwszej rozprawie.

Strony mogą uzgodnić stosowanie innego prawa w odniesieniu do umowy zamiast uprzednio wybranego prawa. Taka zmiana pozostaje bez uszczerbku dla ważności umowy zgodnie z przepisami dotyczącymi ważności ze względu na formę.

Jeżeli umowa ma związek z prawem wyłącznie jednego państwa, wybór prawa właściwego nie może naruszać stosowania przepisów prawa tego państwa, których nie można wyłączyć w drodze umowy.

W braku wyboru prawa właściwego prawem właściwym jest prawo tego państwa, z którym główne elementy danego stosunku umownego są najściślej związane.

Istnienie i ważność umowy lub któregośkolwiek z jej warunków ustala się zgodnie z prawem, któremu ta umowa lub jej warunek podlegałyby zgodnie z ustawą nr XXVIII z 2017 r., gdyby taka umowa lub taki warunek były ważne.

Umowa, której przedmiotem jest prawo rzeczowe na nieruchomości lub najem nieruchomości, podlega wymogom formalnym określonym w prawie państwa, w którym nieruchomość ta jest położona, o ile wymogi te mają zastosowanie bez względu na państwo zawarcia umowy i prawo właściwe regulujące umowę, przy czym nie można dokonać odstępstwa od tych wymogów w drodze umowy.

Przepisy dotyczące umów stosuje się odpowiednio do jednostronnych oświadczeń.

3.2 Zobowiązania pozaumowne

Przepisy ustawy nr XXVIII z 2017 r. mają zastosowanie do stosunków prawnych, które nie podlegają [rozporządzeniu \(WE\) nr 864/2007 \(rozporządzenie Rzym II\)](#). Osoba dochodząca odszkodowania może wybrać prawo zgodnie z art. 7 rozporządzenia Rzym II do dnia upływu terminu wyznaczonego przez sąd na pierwszej rozprawie.

W przypadku pozaumownych zobowiązań prawnych prawem właściwym jest prawo państwa, na którego terytorium zaistniały skutki faktu prawnego, z którego wynika zobowiązanie. Jeżeli w chwili wystąpienia faktu prawnego, który spowodował powstanie zobowiązania, miejsca zwykłego pobytu lub siedziby statutowej wierzyciela i dłużnika związanych stosunkiem prawnym znajdują się w tym samym państwie, stosuje się prawo właśnie tego państwa. Jeżeli stosunek pozaumowny jest ściśle związany z innym stosunkiem prawnym, który istniał już między stronami, prawo regulujące ten istniejący już stosunek prawny ma również zastosowanie do stosunku pozaumownego.

Po powstaniu zobowiązania pozaumownego strony mogą wybrać prawo właściwe dla tego zobowiązania. Jeżeli prawo właściwe nie zostało określone wprost, musi ono wyraźnie wynikać z okoliczności sprawy. Wyboru prawa właściwego można dokonać przed upływem terminu wyznaczonego przez sąd na pierwszej rozprawie. Jeżeli stosunek prawny ma związek z prawem wyłącznie jednego państwa, wybór prawa właściwego nie może naruszać stosowania przepisów prawa tego państwa, których nie można wyłączyć w drodze umowy.

3.3 Status osoby, aspekty odnoszące się do stanu cywilnego osoby (imię i nazwisko, miejsce zamieszkania, zdolność)

Zdolność prawną i zdolność do czynności prawnych oraz dobra osobiste osób fizycznych reguluje prawo ojczyste tych osób. Prawem ojczystym osoby fizycznej jest prawo państwa, którego jest ona obywatelem. Jeżeli dana osoba ma więcej niż jedno obywatelstwo, a jedno z nich jest obywatelstwem węgierskim, prawem ojczystym jest prawo węgierskie, chyba że osoba ta jest ściślej związana z innym obywatelstwem. Jeżeli osoba ma więcej niż jedno obywatelstwo, a żadne z nich nie jest obywatelstwem węgierskim, prawem ojczystym jest prawo państwa, z którym osoba ta jest najściślej związana w świetle okoliczności faktycznych sprawy. Jeżeli osoba ma więcej niż jedno obywatelstwo, a żadne z nich nie jest obywatelstwem węgierskim, przy czym osoba ta ma równie ścisłą więź ze wszystkimi państwami, których jest obywatelem, lub jeżeli nie można ustalić obywatelstwa osoby bądź jeżeli jest ona bezpaństwowcem, prawem ojczystym jest prawo tego państwa, w którym osoba ta ma miejsce zwykłego pobytu. Jeżeli nie można ustalić prawa ojczystego osoby, zastosowanie ma prawo węgierskie. Prawo węgierskie reguluje również zdolność prawną i zdolność do czynności prawnych oraz dobra osobiste osób, które uzyskały azyl na Węgrzech lub zostały przyjęte przez Węgry.

Imię i nazwisko osoby podlegają jej prawu ojczystemu lub – na jej wniosek – prawu węgierskiemu. Jeżeli osoba ma więcej niż jedno obywatelstwo, może wybrać prawo jednego z państw, którego jest obywatelem, jako prawo regulujące jej nazwisko. Jeżeli chodzi o nazwisko noszone po zawarciu małżeństwa, na wspólny wniosek stron można wybrać prawo państwa, którego obywatelem jest jedno z małżonków, lub prawo węgierskie. W braku takiego wniosku prawem właściwym jest prawo, które ma zastosowanie do stosunków osobistych małżonków. Zasady dotyczące nazwisk w przypadku rozwodu lub stwierdzenia nieważności małżeństwa reguluje prawo, na podstawie którego zarejestrowano nazwisko noszone po zawarciu małżeństwa. Jeżeli obywatel Węgier lub jego małżonek posiada również obywatelstwo innego państwa lub jeżeli miejsce zwykłego pobytu tego obywatela Węgier znajduje się w innym państwie, nazwisko rodowe i nazwisko noszone po zawarciu małżeństwa przez tego obywatela Węgier muszą zostać uznane na Węgrzech, o ile zostały one skutecznie zarejestrowane zgodnie z prawem tego innego państwa. Nazwisk sprzecznych z węgierskim porządkiem publicznym nie uznaje się oficjalnie.

Należy uznać, że osoba, która nie posiada zdolności do czynności prawnych lub posiada ograniczoną zdolność zgodnie z prawem ojczystym, ma zdolność do zawierania i wykonywania na Węgrzech różnych umów powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego, jeżeli tego rodzaju zdolność przysługiwałaby jej zgodnie z prawem węgierskim. Należy uznać, że osoba nieposiadająca zdolności do czynności prawnych lub posiadająca ograniczoną zdolność do czynności prawnych zgodnie z prawem ojczystym, jeżeli tego rodzaju zdolność przysługiwałaby jej zgodnie z prawem węgierskim, ma zdolność do dokonywania również innych transakcji gospodarczych, jeżeli ich skutki prawne mają wystąpić na Węgrzech.

Jeżeli chodzi o wyznaczenie kuratora osoby częściowo ubezwłasnowolnionej lub kuratora procesowego, prawem

właściwym jest prawo państwa sądu, który wyznacza kuratora lub kuratora procesowego.

Prawem właściwym dla uznania za zmarłego lub zaginionego bądź dla rejestracji zgonu jest prawo ojczyście zaginionej lub zmarłej osoby. Jeżeli prawem ojczyście zaginionej lub zmarłej osoby nie jest prawo węgierskie, prawo to ma zastosowanie, jeżeli Węgry mają interes prawny w przedmiotowej sprawie.

Miejszem zwykłego pobytu osoby jest to miejsce, w którym faktycznie koncentrują się jej sprawy życiowe, jak wynika ze wszystkich okoliczności przedmiotowego stosunku prawnego. Przy ustalaniu miejsca, w którym faktycznie koncentrują się sprawy życiowe osoby, bierze się również pod uwagę fakty świadczące o zamiarach tej osoby. Miejsce zamieszkania oznacza miejsce, w którym dana osoba zamieszkuje stale lub z zamiarem stałego pobytu.

Statutem personalnym osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej jest prawo państwa, w którym ta osoba lub jednostka jest zarejestrowana. Jeżeli osoba prawna jest zarejestrowana w więcej niż jednym państwie lub jeżeli prawo państwa siedziby statutowej wskazane w jej akcie założycielskim nie wymaga jej rejestracji, statutem personalnym jest prawo państwa, w którym znajduje się siedziba statutowa. Jeżeli osoba prawna nie wskazała w swoim akcie założycielskim siedziby statutowej lub posiada kilka siedzib statutowych i nie jest zarejestrowana zgodnie z prawem żadnego z państw, jej statutem personalnym jest prawo państwa, w którym znajduje się główna siedziba tej osoby. Status prawny osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej podlega statutowi personalnemu tej osoby lub jednostki.

3.4 Ustanowienie więzi rodzicielskiej z dzieckiem, w tym przysposobienie

3.4.1 Ustanowienie więzi rodzicielskiej z dzieckiem

Prawem właściwym w sprawach dotyczących ustalenia ojcostwa lub macierzyństwa lub wzruszenia domniemania ojcostwa męża matki jest prawo ojczyście dziecka z chwili narodzin. Uznanie dziecka przez ojca podlega prawu ojczyściemu dziecka z chwili uznania, natomiast uznanie dziecka poczętego, ale jeszcze nienarodzonego, podlega prawu ojczyściemu matki z chwili uznania. Uznania nie można uznać za formalnie nieważne, jeżeli jest formalnie ważne zgodnie z prawem węgierskim albo z prawem obowiązującym w chwili i w miejscu dokonania uznania. Jeżeli na podstawie prawa właściwego za ojca dziecka nie uznano żadnej osoby, stosuje się prawo innego państwa, które jest ściśle związane ze sprawą, o ile przemawia za tym interes dziecka.

3.4.2 Przysposobienie

Przysposobienie jest ważne wyłącznie wówczas, gdy w chwili dokonywania przysposobienia spełniono odpowiednie przesłanki zarówno zgodnie z prawem ojczyście rodzica adopcyjnego, jak i z prawem osoby, która ma zostać przysposobiona. Prawo ojczyście rodzica adopcyjnego w chwili dokonywania przysposobienia lub rozwiązania stosunku przysposobienia ma zastosowanie do skutków prawnych przysposobienia, do rozwiązania stosunku przysposobienia oraz skutków prawnych rozwiązania stosunku przysposobienia.

Jeżeli rodzice adopcyjni są małżeństwem, prawem mającym zastosowanie do skutków prawnych przysposobienia, rozwiązania stosunku przysposobienia i skutków prawnych rozwiązania stosunku przysposobienia jest:

- a) prawo państwa wspólnego obywatelstwa małżonków w chwili dokonania przysposobienia lub rozwiązania stosunku przysposobienia; a w jego braku
- b) prawo państwa wspólnego miejsca pobytu małżonków w chwili dokonania przysposobienia lub rozwiązania stosunku przysposobienia; a w jego braku
- c) prawo państwa sądu rozpoznającego sprawę.

3.5 Związek małżeński, pary, które nie zawarły związku małżeńskiego/konkubenci, związki partnerskie, rozwód, separacja sądowa, obowiązki alimentacyjne

3.5.1 Związek małżeński

Małżeństwo jest ważne wyłącznie wówczas, gdy w chwili zawarcia małżeństwa spełnione zostaną przesłanki materialne zgodnie z prawem ojczyście każdego z małżonków. Prawem właściwym dla formalnej ważności

małżeństwa jest prawo obowiązujące w chwili i w miejscu zawarcia małżeństwa. Zasady dotyczące zawierania małżeństw i ważności małżeństwa stosuje się odpowiednio w celu ustalenia istnienia małżeństwa. Nie można zawrzeć małżeństwa na Węgrzech, jeżeli zgodnie z prawem węgierskim występuje niemożliwa do pokonania przeszkoda małżeńska.

3.5.2 Pary, które nie zawarły związku małżeńskiego/konkubenci i związki partnerskie

Przepisy dotyczące małżeństwa mają zastosowanie do zawierania i ważności zarejestrowanych związków partnerskich oraz ich skutków prawnych (oprócz nazwisk) z niżej wymienionymi wyjątkami.

Fakt, że prawo ojczyste przyszłego zarejestrowanego partnera nie uznaje zarejestrowanych związków partnerskich osób tej samej płci, nie stanowi przeszkody dla zawarcia lub ważności zarejestrowanego związku partnerskiego, pod warunkiem że:

- a) przyszły zarejestrowany partner nieposiadający obywatelstwa węgierskiego przedstawi zaświadczenie, że zgodnie z jego prawem ojczystym nie istniałaby żadna przeszkoda małżeńska oraz
- b) przynajmniej jeden z przyszłych zarejestrowanych partnerów jest obywatelem węgierskim lub posiada miejsce zwykłego pobytu na Węgrzech. Wówczas prawem właściwym dla skutków prawnych zarejestrowanego związku partnerskiego jest prawo węgierskie.

Prawem właściwym dla rozwiązania zarejestrowanego związku partnerskiego jest prawo państwa:

- a) w którym znajduje się miejsce zwykłego pobytu zarejestrowanych partnerów w czasie wniesienia pozwu lub złożenia wniosku wszczynającego postępowanie dotyczące rozwiązania zarejestrowanego związku partnerskiego; a w jego braku
- b) w którym znajdowało się ostatnie miejsce zwykłego pobytu zarejestrowanych partnerów, jeżeli pobyt ten zakończył się najpóźniej rok przed wniesieniem pozwu lub złożeniem wniosku, pod warunkiem że jeden z zarejestrowanych partnerów wciąż zamieszkuje w tym państwie w chwili wniesienia pozwu lub złożenia wniosku; a w jego braku
- c) którego obaj zarejestrowani partnerzy byli obywatelami w chwili wniesienia pozwu lub złożenia wniosku.

Jeżeli ustalenie prawa właściwego na podstawie powyższych kryteriów nie jest możliwe, zastosowanie ma prawo państwa sądu rozpoznającego sprawę.

Prawo państwa wspólnego obywatelstwa konkubentów ma zastosowanie do ustanowienia, rozwiązania i skutków prawnych konkubinatu. Jeżeli konkubenci mają różne obywatelstwa, stosuje się prawo państwa miejsca zwykłego pobytu konkubentów, a w braku takiego miejsca - prawo państwa ich ostatniego wspólnego miejsca zwykłego pobytu. Jeżeli nie można ustalić wspólnego miejsca zwykłego pobytu konkubentów, stosuje się prawo państwa sądu rozpoznającego sprawę. Konkubenci mogą wybrać prawo właściwe dla swoich stosunków majątkowych.

3.5.3 Rozwód i separacja sądowa

W tym zakresie zastosowanie mają przepisy [rozporządzenia \(UE\) nr 1259/2010 \(Rzym III\)](#). Małżonkowie mogą wybrać prawo właściwe zgodnie z art. 5-7 rozporządzenia do dnia upływu terminu ustalonego przez sąd na pierwszej rozprawie.

3.5.4 Obowiązki alimentacyjne

Prawem właściwym w tej kwestii jest [Protokół haski z dnia 23 listopada 2007 r. o prawie właściwym dla zobowiązań alimentacyjnych](#).

3.6 Małżeńskie ustroje majątkowe

Prawem właściwym dla małżeńskich ustrojów majątkowych jest prawo państwa, którego obywatelami są oboje małżonkowie w chwili wydania wyroku. Jeżeli w chwili wydania wyroku małżonkowie mają różne obywatelstwa, stosuje się prawo państwa wspólnego miejsca zwykłego pobytu małżonków, a w braku takiego miejsca - prawo państwa ich ostatniego wspólnego miejsca zwykłego pobytu. Jeżeli małżonkowie nie mieli wspólnego miejsca

zwykłego pobytu, zastosowanie ma prawo państwa sądu rozpoznającego sprawę.

Małżonkowie mogą wybrać prawo właściwe dla swojego majątku dorobkowego, o ile jest to jedno z następujących:

- a) prawo państwa, którego obywatelem jest jedno małżonków w chwili zawierania umowy;
- b) prawo państwa, w którym w chwili zawierania umowy jedno z małżonków miało miejsce zwykłego pobytu lub
- c) prawo państwa sądu rozpoznającego sprawę.

Wyboru prawa mogą dokonać również nupturienti. Wyboru prawa właściwego można dokonać przed upływem terminu wyznaczonego przez sąd na pierwszej rozprawie. Wybór prawa mającego zastosowanie do majątku dorobkowego małżonków wywołuje skutki prawne wyłącznie *ex nunc*, chyba że małżonkowie postanowią inaczej.

Umowa dotycząca majątku dorobkowego jest również formalnie ważna, jeżeli jest zgodna z prawem miejsca, w którym została zawarta.

3.7 Testamenty i dziedziczenie

[Rozporządzenie \(UE\) nr 650/2012](#) ma zastosowanie do osób, które zmarły dnia 17 sierpnia 2015 r. lub po tym dniu.

3.8 Nieruchomości

Prawo miejsca położenia rzeczy ma zastosowanie do własności i innych praw rzeczowych, w tym zastawów lub hipotek oraz posiadania.

3.9 Niewypłacalność

Prawo właściwe określono w art. 7-17 [rozporządzenia \(UE\) 2015/848](#).

■ Ostatnia aktualizacja: 15/01/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.